

Eurogunea porroteranzko bidean. Zipriztin ekonomikoak

1. Mundu-ordenaren lehen mehatxua

Mundu-ordenaren lehen mehatxua eskaria sustengatzeko porrota da¹.

Berri ona da eskari agregatua sustengatzea oso erraza da baldin eta sistema monetarioa ulertzen bada. Berri txarra da ez dagoela inor autoritatearekin arazoa ulertzeko.

2. Greziar botoek diru laguntza mehatxatuko lukete

Greziar herritarrek azkenean ez dute erabakiko ea Greziaren bigarren erreskatearen baldintzak onartzen dituzten ala ez.

Demagun balizko hipotesi hori gertatuko dela Grezian (edo EBko beste edozein estatutan).

Ezezko botoak baiezko botoak baino berehalako austeritate handiagoa esan nahi du².

Ezezko botoak esan nahi du Greziak ezin duela ezer maileguz hartu, eta hortaz, gobernu-txekeak soilik konpentsatuko dira baldin eta Greziak berehala afera murrizten badu zerga errentaren gastuko kantitateraino.

Baiezko botoak esan nahi du Greziak zerga errenta baino pixka bat gehiago gastatzen segitu ahal duela, ongileengandik txekearen sintoniaraino.

Gobernuan, inongo mailatan, ez dagoenez inor euroa uzteko planik daukanik, eta edozein kasutan moneta berri bat³ nola zuzendu behar duenik ideiarik ez daukanik, aukera horrek ez dauka inolako sostengurik.

Beraz, aukerak hauexek dira:

- a) Bai, onartzen dugu defizit mozketak txiki bat EB-ren proposamenaren arabera.
- b) Ez, nahiago dugu aurrekontu orekatu batera joan eta mozketak drakoniar bat.

Bien bitartean, euro ekonomia osoak moteltzen segitzen du, eta etengabe gogoratzen du gune osoaren aurrekontu defizita, herrialde guztiek Greziak duen patu bererantz beren bidea egiten duten heinean.

3. Eurogunea: hondorako lasterketa

Sintomak gero eta nabariagoak eta kezka handiagoak diren bitartean, kausak (austeritateak) ez dio axola⁴.

1 Ikus <http://moslereconomics.com/2011/11/01/early-holiday-cheer/>.

2 Ikus <http://moslereconomics.com/2011/11/01/greek-vote-threatens-bailou>.

3 Ikus <http://es.scribd.com/doc/59851149/Nola-irten-euro-gunetik-Proposamena>.

Euroguneak, munduko beste guneek bezala, bere urrunagoko helburu ekonomikoak ez ditu betetzen, eskari agregatuaren gabezia dela eta.

Eurogunean funtseko arazoa da herrialde kideak, 'moneta erabiltzaileko' kreditu sentibera gisa, jaitsiera batean halabeharrez zikloen aldekoak direla, AEBetako estatuak modura, eta beraz, beren urruneko helburu ekonomikoak norbere kabuz betetzeko ez-gaiak.

Hortaz, EB bera mehatxatzen duen solbentzia krisiari eta finantza-arkitektura osotik gelditzen denari euroguneak aurre egin nahi dien arren, muinean dagoen euroko finantza-aktibo netoen eskasiak outputaren eta enpleguaren azpiak jaten ditu, orain BPGren hazkundera zerora edo kopuru negatibora jaisteko iragarpenarekin.

Horrek esan nahi du ezen solbentzia afera erantzuna emateko austeritatearen gaur egungo politika aldatzen ez bada, egoerak segituko duela beheranzko espiral itsusi batean, hondamen sozialaren arrisku handiarekin.

Beraz, bai, EBZk, euroaren jaulkitzaileak, solbentzia afera kudeatzen segi dezake, behar den arabera, kideen gobernu zorra erosten jarraikiz. Baina horrek ez dizkio ekonomiari finantza-aktibo netoak gehitzen. Horrek soilik ondokoa egiten du: ekonomiak zeuzkan finantza-aktiboak gobernu kideen zorretik EBZko gordailuetara aldatzea. Ez du ezer egiten outputari, enpleguari, inflazioari eta abarrei dagokienez, historia berriak erakutsi duen moduan.

Izatez, munduko banku zentralek egiten dutenak ez dizkie finantza-aktibo netoak gehitzen beren ekonomiei. Okerrago, egiten duten gehienak beren ekonomietatik finantza-aktibo netoak kentzen ditu⁵.

Eta bien bitartean, bonoen erosketarekin batera inposaturiko austeritateak zuzen eragiten dio outputari eta enpleguari, txarrerako.

Hortaz, nahiz eta euroguneak solbentzia afera zuzentzen duen, EBZk txekeak idatziz finantza muga guztiak kentzeko, martxan dagoen austeritateak ekonomia errealak apaltzen segituko ditu.

4. Diru teoria modernoaren proposamenak %99rentzat

Hona hemen Warren Mosler-ek berriki egindako proposamenak⁶:

1) FICA⁷ izeneko zerga atzerakoiarekin bukatzea, erosketak, outputa eta enpleguak berriz eratzeko.

4 Ikus <http://moslereconomics.com/2011/11/03/the-euro-zone-race-to-the-bottom/>.

5 Mosler-ek dioenez, <http://moslereconomics.com/2011/11/03/the-euro-zone-race-to-the-bottom/>, joan den urtean (2010ean) Fed-ek Altxor Publikoari mozkinetan 79×10^{12} dolar pasatu zizkion. Mozkin horiek ekonomiatik etorri ziren eta ekonomiatik kendu zituen Fed-ek, *quantitative easing* izeneko politika dela medio. Testu liburu zaharrek jarduera horri zuzenki zerga deitzen zioten.

6 Ikus <http://moslereconomics.com/2011/10/16/mmt-proposals-for-the-99/>: Proposamenak, noski, AEBetarako dira. EBrako aldaketak egin beharko lirateke, jadanik <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia> delakoan ikusi dugun moduan.

2) Oinarritzko zerbitzuak babesteko, estatu-gobernuetarako, *per capita*-ko oinarrian, errenta federaletik 150×10^9 dolar banatzea.

3) Lan egin bahi duen eta lan egiteko gai den edozeini gobernu federalak finantzaturiko 8 dolar/orduko trantsizio-enplegua hornitzea, langabeziatik sektore pribatuko enplegurako trantsizioa erazteko.

4) Osasungintza unibertsalerako proposamenak⁸.

5) Altxor Publikorako, Banku Zentralerako (Fed-erako), FDIC⁹-rako eta banku-sistamarako proposamenak¹⁰.

6) Finantza sektorea ongi eratzea¹¹.

7) Gizarte Segurtasun unibertsala 62 urte betetzean, gutxienerako babes mailarekin.

8) Osasun zerbitzuak gauzatzea¹².

9) Etxegintzarako proposamenak¹³ indarrean jartzea.

10) Banku txikientzako proposamenak¹⁴.

11) Botoa ez ematea aurrekontu federala orekatu nahi duen edozeini.

joseba felix tobar-arbulu (donejurgi)

7 Ikus http://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Insurance_Contributions_Act_tax.

8 Ikus <http://moslereconomics.com/2009/03/02/mosler-health-care-proposal/>.

9 FDIC: *Federal Deposit Insurance Corporation*.

10 Ikus <http://moslereconomics.com/wp-content/pdfs/Proposals.pdf> eta <http://moslereconomics.com/2008/04/26/current-proposals/>.

11 Ikus <http://moslereconomics.com/2009/06/11/financial-architecture-fundamentals/>.

12 Ikus <http://moslereconomics.com/2009/03/02/mosler-health-care-proposal/>.

13 Ikus <http://moslereconomics.com/2011/10/13/proposals-for-the-lingering-housing-crisis/>.

14 Ikus <http://moslereconomics.com/2009/12/26/fixing-the-small-banks/>.